

OBVESTILA

Društvo za vakuumsko tehniko Slovenije

v sodelovanju z Ministrstvom za znanost in tehnologijo in Inštitutom za elektroniko in vakuumsko tehniko prireja

POSVETOVANJE O NETESNOSTI SISTEMOV IN NAPRAV,

ki bo predvidoma 21.-22. oktobra 1997 v Ljubljani

Vse več je izdelkov in tehnologij, kjer hermetičnost posod in cevnih sistemov igra pomembno vlogo. Njihova večja ali manjša tesnost namreč zagotavlja primerno dobro vzdrževanje nadtlaka oz. podtlaka. Nevarna mesta, kjer netesnost (leak) lahko pričakujemo z veliko verjetnostjo, so navadno: spojke, tesnila, varjeni in spajkani spoji, napake v materialu itd. Zaradi vse večjih zahtev po kakovosti proizvodov (ISO 9000) se v tehniški praksi vedno pogosteje srečujemo s predpisi o preverjanju tesnosti. Pri tem je nujno poznati naslednje postopke:

- ugotavljanje netesnosti,
- določanje velikosti netesnosti oz. puščanja,
- iskanje in določitev mesta puščanja.

Obstaja več različnih metod za izvajanje teh postopkov. Med njimi ni univerzalnega, ampak so posamezni postopki primerni samo za določene velikosti puščanja oziroma uporabni le za določene tehnologije. V slovenskem prostoru pridejo omenjeni postopki v poštev pri izdelovalcih tlačnih posod, hladilnih agregatov, posod za aerosole, prehrabnih konzerv, specialnih ventilov, hermetično zaprtih elektronskih komponent, v reaktor-ski tehniki, pri uporabi nekaterih analiznih metod v raziskovalno-razvojnih laboratorijih itd. Ker postopki določanja netesnosti (leak detekcije) niso dovolj poznani, razen v ožjem krogu strokovnjakov, vezanih

na vakuumsko znanost, vas vabimo, da se posvetovanja udeležite. Sodelovali boste lahko kot poslušalec, ali z govornim prispevkom, ali v odprti diskusiji za okroglo mizo.

TEME POSVETOVANJA

- opredeljevanje velikosti puščanja,
- metode iskanja netesnih mest,
- ugotavljanje netesnosti s helijevim masnim spektrometrom,
- vrste netesnosti in njihovo odpravljanje oz. preventiva,
- kontrola tesnosti kot osnova za kvaliteto proizvodov,
- standardi s področja netesnosti,
- poročila in problematika iz slovenske prakse.

URADNA JEZIKA POSVETOVANJA: slovenski in angleški.

NASLOV ZA PRIJAVO IN KONTAKTIRANJE: Društvo za vakuumsko tehniko Slovenije Dr. Lidija Irmančnik-Belič, mag. Andrej Pregelj, Teslova 30, Ljubljana tel.: 061-177 66 00, faks.: 061-126 45 78.

Prosimo, da javite namero o udeležbi **do sredine maja 1997** na označeni naslov.

PRIJAVNICA ZA UDELEŽBO NA POSVETOVANJU O NETESNOSTI SISTEMOV IN NAPRAV 21.-22. oktobra 1997 v Ljubljani

Priimek, ime, naziv:

Institucija:

Naslov:

Tel.: Faks: e-pošta:

Opomba: Želim sodelovati (a) kot poslušalec oz. (b) s prispevkom, ki bo imel približno naslednji naslov:

.....
.....

Datum: Podpis:

IZOBRAŽEVANJE

IZOBRAŽEVANJE O VAKUUMSKI TEHNIKI - 1997

Vse uporabnike vakuumske tehnike obveščamo, da so v letu 1997 predvideni naslednji strokovno izobraževalni tečaji:

VZDRŽEVANJE VAKUUMSKIH NAPRAV 20.-21.oktober 1997

Pod tem naslovom se obravnava predvsem tematika, ki jo srečujemo v tehniki grobega vakuuma. To je: delovanje, vzdrževanje in popravila rotacijskih črpalk, pregled in uporaba različnih črpalk, ventilov in drugih elementov, meritve vakuuma, hermetičnost in odkrivanje netesnosti v vakuumskih sistemih, materiali za popravila, tehnike čiščenja in spajanja, skupno 20 šolskih ur, od tega tretjina praktičnih prikazov in vaj.

Cena tečaja je 32.000 SIT. Vsak tečajnik bo prejel tudi brošuro "Osnove vakuumske tehnike za vzdrževalce naprav" in potrdilo o opravljenem tečaju.

OSNOVE VAKUUMSKE TEHNIKE 12.-14. maj ter 24.-26. november 1996

Pri tem tečaju je večji poudarek na teoretičnem razumevanju snovi. Obravnava so vsa že prej omenjena področja in poleg tega še: pomen in razvoj vakuumske tehnike, fizikalne osnove, črpalke za visoki vakuum, tankoplastne in druge vakuumske tehnologije, čisti postopki, analize površin ter doziranje, čiščenje in preiskave plinov - skupno 26 šolskih ur z vajami in ogledom inštituta.

Cena tečaja je 32.000 SIT. Udeleženci prejmejo zbornik predavanj "Osnove vakuumske tehnike" in potrdilo o opravljenem tečaju.

Oba tečaja se pričneta ob 8.00 uri v knjižnici Inštituta za elektroniko in vakuumsko tehniko, Teslova 30, Ljubljana.

Prosimo interesente, da se informativno javijo čimprej, za dokončno potrdilo udeležbe pa velja kopija položnice o plačilu - najkasneje tri dni pred pričetkom tečaja - na naslov:

Društvo za vakuumsko tehniko Slovenije,
Teslova 30, 1111 Ljubljana
(št. žiro računa: 50101-678-52240).

Prijave sprejema organizacijski odbor (Koller, Spruk, Mozetič, Nemanič), ki daje tudi vse dodatne informacije

(tel. 061 177-66-00, 126-45-92).

V primeru premajhnega števila kandidatov tečaj odpade, interesenti bodo povabljeni na naslednji rok.

Tečaj "**Osnove vakuumske tehnike za srednješolske predavatelje**" bo predvidoma 10. in 11. novembra 1997 in bo posebej razpisan v informativnih glasilih za šolstvo. Namenjen je popestritvi pouka fizike in tehničnih znanj na srednjih in višjih šolah.

IN MEMORIAM

Rolfu Wideröeju v spomin

Oktober 1996 je prof. dr. Rolf Wideröe, ta telesno in duhovno veliki Norvežan, preminil v Švici, kjer je bil v Nussbaumnu pri Badnu v kantonu Argau njegov dom.

Kot mnogo Evropejcev, tudi iz naše dežele (Peterlin, Bas), je izumiteljska dela preživel v Nemčiji. Za svojo disertacijo je leta 1928 izdelal visokofrekvenčni linearni pospeševalnik, sestavljen iz treh zaporednih resonatorjev, s čimer je Na⁺ in K⁺ pospešil na 50 keV. Ta, prvi visokofrekvenčni pospeševalnik, njegov izum, je osnova vseh današnjih linearnih in krožnih pospeševalnikov.

Poleg Kerst-a in Slepian-a spada med prve graditelje betatrona, ki je osnova vseh indukcijskih pospeševalnikov. Pri betatronu je znan Wideröev ravnotežni pogoj. Njegovo ime srečamo l.1945 med predlagatelji sinkrotrona in 1947 jake fokusacije. Po vojni se je umaknil v Švico in delal na betatronu pri BBC Baden. Ponujeno je imel mesto prvega direktorja CERN-a, a ga ni sprejel. Bil je v nadzornem odboru DESY-ja v Hamburgu. Spominjam se, kako je vsak četrtek prišel z zajetno torbo na fizikalni kolokvij na ETH Zürich, pokončen, klen in čil, in ga vedno zapustil med prvimi, da se je z vlakom (ne avtom) zapeljal domov v Nussbaumen.

Skrbel je za naravno in zdravo življenje, kolikor je danes to sploh mogoče: najel je pri kmetu kravo, jo naravno krmil, da je imel kolikor mogoče čisto mleko.

Wideröe spada med tiste velike izumitelje prve polovice dvajsetega stoletja, brez katerih naša civilizacija ne bi bila takšna kot je. Brez Zvorykina ne bi "buljili" ob večerih v televizorje, brez Wideröe-ja ne bi imeli aparatur jedrske in visokoenergijske fizike, brez Tesle bi sedeli pri petrolejkah in ne bi imeli na daljavo vodenih raket ter težav s sprejetjem v NATO. No, morda bi bil tak svet srečnejši.

Na vse te velike može naše civilizacije je odbor za dodeljevanje Nobelovih nagrad pozabil. Ali so bili pripadniki napačnih narodov ali pa so bili napačnih svetovnih nazorov?

A. Pavlin

P.S.: Zaradi časovne stiske sem pisal po spominu. Zavedam se, da manjka slika pokojnika in datumi posameznih mejnikov. Naj mi to cenjeni bralec oprost.